

Studentrådet SU

MØTEINNKALLING

Dato **tirsdag 14.03.17**
Tid **Kl. 18.15**
Sted **Rotvoll**

Sakliste

Konstituering av møtet
Ref-sak 04/17 Godkjenning av referat fra Studentrådet SUs møte 28.02.17 *
Ref-sak 05/17 Saker fra studenttillitsvalgte, orientering fra FTVene

SU-sak 09/17 Universitetskonferansen september 2017
SU-sak 10/17 Valguka – felles «trekk»sak
SU-sak 11/17 Høring om endringer i studieforskriften *
SU-sak 12/17 Eventuelt
Evaluering av møtet

Studentrådet SU

Emily C.F. Jackson
Leder

Elin Juliussen
førstekonsulent

Dersom du skal forlate møtet før det er ferdig må du gi beskjed til Emily eller Elin **før** møtet.
Dersom du ikke kan møte opp MÅ du gi beskjed til Emily eller Elin før møtet.

* = Alle vedlegg blir lagt i hyllene på Studentrådskontoret!

Notat**SU-sak 11/17**

Til: Fakultetene, FUS, FUL, FUI, Studenttinget, Avdeling for studieadministrasjon (SA), Avdeling for studenttjenester (ST), Seksjon for utdanning Gjøvik, Seksjon for utdanning Ålesund, Seksjon for etter- og videreutdanning, Internasjonal seksjon

Kopi til:

Fra: Kst. Avd.leder Gro Iren Kvanli Dæhlin, Avdeling for utdanningskvalitet

Signatur:

Høring - forslag til endringer i NTNUs studieforskrift - sensur**1. Bakgrunn**

Universitets- og høgskolerådets styre (UHR) har den 11.12.15 fastsatt veiledende retningslinjer for sensur som et av flere tiltak fra UHR som ledd i å harmonisere karakterbruken ved institusjonene. Dette innebærer at NTNU bør vurdere sine regler og hvilke endringer som bør gjøres for at våre bestemmelser skal bli mer i samsvar med de anbefalte retningslinjene fra UHR.

UHR har ikke myndighet til å vedta bindende bestemmelser overfor institusjonene, men de anbefalingene som UHR gir vil være et viktig grunnlag for hvilke bestemmelser institusjonen bør ha. Samtidig gir det et visst rom for lokale tilpasninger.

UHRs retningslinjer er tilgjengelig på UHRs nettside

<http://www.uhr.no/index.php?objectId=19005&method=contents>

2. Bestemmelsene i NTNUs studieforskrift

Ny studieforskrift ble vedtatt av NTNUs styre 08.12.15 med virkning fra 01.01.16. I § 5-11 er det regler for sensur og bruk av ekstern sensor. Det stilles krav om minst to sensorer ved muntlig og vurdering av praksisstudier eller lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve. Ved hvert studieprogram skal det benyttes ekstern sensor i tillegg til intern i minst ett emne pr. studieår. Alle emnene skal innen en femårsperiode ha hatt ekstern sensor. Det åpnes også for bruk av tilsynssensor ved at evaluering av vurderingsordningene kan gjennomføres med tilsynssensor. Det er videre et krav at det skal utarbeides sensurveiledning eller løsningsforslag. Ekstern sensor kan ikke ha vært ansatt ved NTNU det siste året.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Seniorrådgiver
7491 Trondheim	E-post: postmottak@adm.ntnu.no	Hovedbygget Høgskoleringen 1 Gløshaugen	+ 47 73 59 80 11 Telefaks + 47 73 59 80 90	Anne Marie Snekvik Tlf: + 47 73 59 52 94

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Nedenfor kommenteres UHRs anbefalinger og hvilke endringer vi foreslår i vårt regelverk som en tilpasning til UHRs retningslinjer. I vedlegget vises de endringer vi foreslår med spor endringer.

NTNUs studieforskrift

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-08-1449>

3. Forslag til endringer i studieforskriften om sensur

1. Kvalifikasjonskrav for sensor

UHR anbefaler at kvalifikasjonskravet for sensor bør være det samme som kravet for å undervise i emnet. Særlig relevant yrkeserfaring kan godkjennes som kvalifikasjon.

Vi anser det ikke nødvendig å ta inn dette i studieforskriften. Formuleringen tar høyde for at relevant yrkeserfaring kan godkjennes som kvalifikasjon, og retningslinjene fra UHR er i tråd med NTNUs praksis.

2. Ekstern sensor – habilitet

UHR anbefaler at ekstern sensor ikke kan være tilsatt i hovedstilling eller bistilling ved institusjonen og heller ikke ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet. Videre at tilsatte ved samarbeidsinstitusjoner ikke bør benyttes som eksterne sensorer dersom de har nær tilknytning til det fagmiljøet som har ansvar for undervisningen i emnet.

Den som skal være ekstern sensor skal være hentet utenfor institusjonen. Poenget med ekstern sensor er at arbeidet skal vurderes av en som er uavhengig av institusjonen. Bruk av ekstern sensor skal også være en ekstra rettssikkerhet for studentene. I dette ligger at ekstern sensor ikke skal være ansatt ved NTNU. Vi foreslår at dette presiseres i forskriften. Videre foreslås at det tas inn at ansatte ved samarbeidsinstitusjoner, hvor det er inngått avtale om felles studieprogram eller fellesgradsprogram, ikke kan være eksterne sensorer på emner som inngår i det felles studieprogrammet/fellesgraden. Her samarbeider institusjonene om utarbeidelsen av selve studieprogrammet, undervisningen mm. Sensorer fra samarbeidsinstitusjonen blir mer å sammenligne med en intern sensor.

Vanlige habilitetsregler etter forvaltningsloven vil også gjelde ved oppnevning av sensorer. Dette gjelder både eksterne og interne sensorer.

Forslag til ny formulering av § 5- 11 (3)

Ekstern sensor kan ikke være tilsatt ved NTNU eller ha vært tilsatt ved NTNU det siste året. Ved felles studieprogram eller fellesgradsprogram kan ikke tilsatte ved samarbeidsinstitusjon(er) være ekstern sensor på emner som inngår i det felles studieprogrammet eller fellesgradsprogrammet.

3. Bachelorarbeid/bacheloroppgave

UHR foreslår at det bør være to sensorer på bachelorarbeid og at en av dem bør være ekstern. NTNU har ingen definisjon i studieforskriften på *bachelorarbeid* (eller *bacheloroppgave* som også brukes som begrep). Det er ulik praksis både med hensyn til om det inngår et bachelorarbeid i studieprogrammet og hva det i så fall består av. Nærmere bestemmelser om bachelorarbeid vil fremgå av studieplan og emnebeskrivelser. Hvis bachelorarbeid skal inngå i studieprogrammet, foreslår vi at det skal brukes ekstern sensor hvis det er på 15 studiepoeng eller mer. Bachelorarbeid inngår ikke i 5-årig integrerte masterprogram.

Forslag til ny formulering av § 5-11 (6)

Det skal være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved bedømmelsen av master-/hovedoppgaven, jf. uhl § 3-9 nr. 2. Det samme gjelder ved bedømmelse av bachelorarbeid/bacheloroppgave på 15 studiepoeng eller mer.

4. Veileder som sensor på masteroppgaven

UHR oppnevnte i 2005 en arbeidsgruppe («Analysegruppen») som fikk i oppgave å koordinere arbeidet med rapportering om hvordan karaktersystemet blir brukt ved institusjonene og gi en samlet analyse av rapportene. I rapporten *Karakterbruk i UH-sektoren 2015* har Analysegruppen blant annet sett på veilederes rolle ved vurderingen av masteroppgaven. Det finnes ingen nasjonale regler om veileder kan brukes som intern sensor av masteroppgaven, og praksis ved institusjonene er ulik. Analysegruppen anbefaler i rapporten at institusjonene vurderer veilederes rolle med utgangspunkt i karakterundersøkelsene i juridiske fag, rapporten fra karakterpanelet for master i realfag og undersøkelsen som ble gjort ved NTNU innenfor sivilingeniørutdanningen. Undersøkelsene kan tyde på at det har betydning for karakteren om veileder er intern sensor eller ikke, ved at karaktergivningen blir «snillere» dersom veileder brukes som intern sensor.

Rapporten fra UHRs analysegruppe - *Karakterbruk i UH-sektoren 2015* er tilgjengelig fra følgende nettside:

http://www.uhr.no/aktuelt_fra_uhr/karakterrapport_for_2015_fokus_pa_mnt-fag_og_juridiske_fag

Praksis ved NTNU er ulik. Innen teknologiutdanningene og økonomiutdanningene er i all hovedsak veileder medsensor. NV-fakultetet har lagt om sin praksis. Ved helseutdanningene, samfunnsvitenskap og humaniora er veileder i all hovedsak ikke medsensor med unntak for enkelte utdanninger.

Enkelte institusjoner, som ikke tillater at veileder er sensor, har en ordning hvor veileder leverer en skriftlig vurdering av arbeidet som skal inngå i vurderingsgrunnlaget eller at veileder har et innledende møte med sensorene.

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) har foretatt en undersøkelse hvor de har sammenlignet resultater fra dagens ordning ved NTNU i sivilingeniørstudiet med resultater fra en sensurprosess der veileder ikke er med i sensurkomiteen, men i stedet leverte en skriftlig vurdering av arbeidet som inngikk i grunnlaget til den nye komiteen. FUS konkluderer med at undersøkelsen

tyder på at veileders deltakelse eller ikke i sensurkomiteen har en betydelig effekt på bruken av karakteren A og mener det er grunn til å vurdere veileders rolle i vurdering av masteroppgaver.

Rapporten, som ble utarbeidet av FUS, er vedlagt (*Alternativ vurdering av masteroppgaver fra sivilingeniør-studieprogrammene i vårsemesteret 2015*).

Vi ber om synspunkter på spørsmålet om veileder som sensor på masteroppgaven og ønsker særlig tilbakemelding på følgende:

- a) bør NTNU ha en felles bestemmelse i studieforskriften som regulerer spørsmålet om veileder som sensor eller bør dette overlates til de ulike studieområdene gjennom utfyllende regler?
- b) bør veileders særlige kjennskap til masteroppgaven overføres til sensurkomiteen og på hvilken måte?
- c) hvilke konsekvenser vil en eventuell bestemmelse som ikke tillater veileder som sensor ha for ressursbruken knyttet til sensureringen?

Eventuell formulering dersom veileder ikke skal delta i sensureringen, som et nytt 2. avsnitt i § 5-11 (6):

Veileder skal ikke være sensor ved bedømmelsen av master-/hovedoppgaven. Fakultetet kan bestemme at veileder skal levere en skriftlig vurdering av arbeidet som skal inngå i vurderingsgrunnlaget.

5. Omfang av ekstern sensur

Bruk av ekstern sensor skal både være en kvalitetssikring og en ekstra rettssikkerhet for studenten. Den nye studieforskriften sier at det ved hvert studieprogram skal benyttes ekstern sensor i tillegg til intern i minimum ett emne pr. studieår. Alle emnene skal innen en femårsperiode ha hatt ekstern sensor. UHR anbefaler en tre-års syklus og ekstern sensor på en tredjedel av emnene hvert år. Vi foreslår at UHRs anbefaling om en tre-års syklus følges, men at det ikke sies noe om andel hvert år. Det vil da bli opp til fakultetet å finne en hensiktsmessig måte å organisere dette på slik at kravet om at alle emner har hatt ekstern sensor i løpet av en tre-års periode blir oppfylt.

Sannsynligvis er det behov for et unntak for «store kull». UHR legger opp til at institusjonene kan benytte ekstern sensor bare på en «fastsatt del» i store kull. Hva som er «store kull» kan diskuteres. Vi foreslår at store kull tallfestes til mer enn 300 studenter, men at det ikke fastsettes nærmere hvor stor andel av kullet som bør ha ekstern sensor. Dette bør overlates til fakultetet.

Ekstern evaluering av vurderingsordningene kan gjennomføres med tilsynssensor for deler av et studieprogram eller for ett eller flere studieprogram samlet, jf. § 5-11 (9). Hvis tilsynssensor benyttes, kan dette komme i stedet for ekstern sensor på de enkelte besvarelsene. Vi foreslår at det presiseres klarere at der det brukes tilsynssensor kan fakultetet vedta at ordningen med tilsynssensor erstatter kravet om ekstern vurdering av selve besvarelsene.

Forslag til ny formulering av § 5-11 (7)

Alle emner skal innen en tre-årsperiode ha hatt ekstern sensor. Studieprogrammets vertsfakultet velger hvilke emner som skal ha ekstern sensor når, i samråd med fakultetet som eier emnet. For store kull (mer

enn 300 studenter) kan fakultetet vedta at ekstern sensor bare skal brukes på en fastsatt del av besvarelsene. Denne vurderingen skal da være grunnlag for vurdering av de øvrige besvarelsene. Hvis det brukes tilsynssensor, jf. punkt 9, kan fakultetet vedta at tilsynssensorordningen erstatter kravet om ekstern sensor etter dette punkt.

Etter § 5-11 (9) skal det fastsettes retningslinjer for bruk av tilsynssensor. Vi har utarbeidet forslag til dette som vedlegges. Dette inngår også i høringen.

6. Uenighet mellom sensorene

Det er naturlig at det kan være ulike synspunkter mellom sensorene om hva som er en riktig karakter, men deres oppgave er å komme frem til enighet om hvilken karakter som skal gis. Det kan imidlertid helt unntaksvis være tilfeller der det ikke er mulig for de to å bli enig om hvilken karakter som skal gis. UHR anbefaler at hovedregelen bør være at ekstern sensor avgjør i slike tilfeller. Vi foreslår at UHRs anbefaling følges med en mulighet for fakultetet til i særlige tilfeller å vedta at en tredje sensor skal oppnevnes.

Forslag til ny formulering av § 5-11 (8)

Sensorene skal i fellesskap bli enig om hvilken karakter som skal gis. Hvis det unntaksvis ikke er mulig å bli enig, avgjør ekstern sensor hvilken karakter som skal gis. Fakultetet kan i særlige tilfeller bestemme at det skal oppnevnes en tredje sensor.

Vi ber om synspunkter, senest innen **31. mars 2017**.

Vedlegg

1. Forslag til endringer i studieforskriften § 5-11 om sensur, med spor endringer
2. Utkast til retningslinjer for bruk av tilsynssensor
3. Rapport fra FUS - *Alternativ vurdering av masteroppgaver fra sivilingeniør-studieprogrammene i vårsemesteret 2015*

Utkast til endringer i NTNUs studieforskrift § 5-11 med spor endringer 30.01.2017

(hvis spor endringer ikke vises - klikk på rød strek i margen)

§ 5-11. Sensur

- (1) Studentenes kunnskaper og ferdigheter skal bli prøvd og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte, jf. uhl. § 3-9 (1).
- (2) Fakultetet selv oppnevner eksterne sensorer for tre år av gangen.

For tverrfakultære emner (for eksempel Ekspert i team) som ikke er administrert av et fakultet, oppnevner rektor ekstern(e) sensor(er). Ekstern sensor ved klage oppnevnes av fakultetet selv.

- (3) Ekstern sensor kan ikke være, eller ha vært tilsatt ved NTNU det siste året. Ved felles studieprogram eller fellesgradsprogram kan ikke tilsatte ved samarbeidsinstitusjon(er) være ekstern sensor på emner som inngår i det felles studieprogrammet eller fellesgradsprogrammet.
- (4) Tilsatte i vitenskapelig stilling behøver ikke oppnevnes som intern sensor.
- (5) Det skal være minst to sensorer ved muntlig prøve og vurdering av praksisstudier eller lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve.
- (6) Det skal være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved bedømmelsen av master-/hovedoppgaven, jf. uhl § 3-9 nr. 2. Det samme gjelder ved bedømmelse av bachelorarbeid/bacheloroppgave på 15 studiepoeng eller mer.

Eventuell formulering hvis veileder ikke skal være sensor:

Veileder skal ikke være sensor ved bedømmelse av master-/hovedoppgaven. Fakultetet kan bestemme at veileder skal levere en skriftlig vurdering som skal inngå i vurderingsgrunnlaget.

- (7) Alle emner skal innen en treårsperiode ha hatt ekstern sensor. **▼** Studieprogrammets vertsfakultet velger hvilke emner som skal ha ekstern sensor når, i samråd med fakultetet som eier emnet. For store kull (mer enn 300 studenter) kan fakultetet vedta at ekstern sensor skal brukes på en fastsatt del av besvarelsene. Denne vurderingen skal da være grunnlag for vurdering av de øvrige besvarelsene. Der det brukes tilsynssensor, jf. punkt 9, kan fakultetet vedta at tilsynssensorordningen erstatter kravet om ekstern sensor etter dette punkt. **▼**
- (8) **▼** Sensorene skal i fellesskap bli enig om hvilken karakter som skal gis. Hvis det unntaksvis ikke er mulig å bli enig, avgjør ekstern sensor hvilken karakter som skal gis. Fakultetet kan i særlige tilfeller bestemme at det skal oppnevnes en tredje sensor.
- (9) Ekstern evaluering av vurderingsordningene kan gjennomføres med tilsynssensor for deler av et studieprogram eller for ett eller flere studieprogram samlet. Retningslinjer for bruk av

Anne Marie Snekvik 2.9.16 16.03

Deleted: ha vært ved NTNU

Anne Marie Snekvik 20.1.17 11.18

Deleted: -

Anne Marie Snekvik 2.9.16 16.12

Deleted: Ved hvert studieprogram skal det

Anne Marie Snekvik 2.9.16 16.12

Deleted: benyttes ekstern sensor i tillegg til intern i minimum ett emne pr. studieår.

Anne Marie Snekvik 2.9.16 16.14

Deleted: unntak fra dette.

Anne Marie Snekvik 2.9.16 16.15

Deleted: Alle emner skal innen en femårsperiode ha hatt ekstern sensor.

tilsynssensor fastsettes [av rektor](#).

- (10) Det skal utarbeides sensurveiledning eller løsningsforslag i forbindelse med sensur. Dette skal være tilgjengelig for sensor før vurderingen starter og tilgjengelig for studentene når sensur foreligger.
- (11) Når vurderingsordningen omfatter justerende muntlig, må hovedvurderingsform være bestått før justerende muntlig kan gjennomføres.
- (12) Sensur skal foreligge innen tre uker jf. uhl § 3-9 (4). Sensur skal være tilgjengelig senest første virkedag etter sensurfristen. Sensuren for master-/hovedoppgave skal foreligge innen tre måneder.
- (13) Studentene er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med sensuren.

Anne Marie Snekvik 9.1.17 14.15

Deleted: i NTNUs
kvalitetssikringssystem.

Utkast pr 30.01.2017

RETNINGSLINJER FOR BRUK AV TILSYNSSENSOR

Vedtatt av rektor: Dato

Bakgrunn:

Grunnlaget for all vurdering og bruk av tilsynssensorer er gitt i Lov om Universitet- og høyskoler § 3-9: første ledd *"Universiteter og høyskoler skal sørge for at kandidatenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Vurderingen skal også sikre det faglige nivå ved vedkommende studium. Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene"*.

Studieforskriften ved NTNU, §5-11 beskriver hvordan dette skal sikres, blant annet gjennom forskjellige sammensetninger av intern sensor og ekstern sensor. Syvende og niende ledd referer til «Tilsynssensor»:

§ 5-11 (7) (etter nytt forslag, jf notat 30.01.17 om forslag til endringer i studieforskriften)

Alle emner skal innen en treårsperiode ha hatt ekstern sensor. Studieprogrammets vertsfakultet velger hvilke emner som skal ha ekstern sensor når, i samråd med fakultetet som eier emnet. For store kull (mer enn 300 studenter) kan fakultetet vedta at ekstern sensor skal brukes på en fastsatt del av besvarelsene. Denne vurderingen skal da være grunnlag for vurdering av de øvrige besvarelsene. Der det brukes tilsynssensor, jf. punkt 9, kan fakultetet vedta at tilsynssensorordningen erstatter kravet om ekstern sensor etter dette punkt.

§ 5-11 (9)

Ekstern evaluering av vurderingsordningene kan gjennomføres med tilsynssensor for deler av et studieprogram eller for ett eller flere studieprogram samlet. Retningslinjer for bruk av tilsynssensor fastsettes av rektor.

Ordning for *tilsynssensor* omhandler ekstern evaluering av *vurderingsordningene*, og tillegges NTNUs kvalitetssystem for utdanning. Universitets- og høyskolerådet kan også gi råd og gjennomføre nasjonale tiltak i forhold til vurdering.

Oppnevning:

Tilsynssensor oppnevnes av den som har formelt eierskap til studieprogram og emner det inngås avtale om (dekan eller instituttleder), og bestemmer periode for oppnevning (standard er 3 år), beskrivelse av oppdraget, hvilke studieprogram/emner som skal vurderes, rapportering/rapportform, lønn og øvrige avtalevilkår.

Oppgaven:

Tilsynssensor gir, etter avtale med fakultetet, *råd* om vurderingsordninger og skal omhandle momentene nedenfor:

- Læringsutbyttebeskrivelser
- Vurderingsformene
- Eksamensoppgavene
- Karaktersettingen

Vurderingsordning for praksisaktiviteter/praksisemner kan inngå i oppdraget.

Dekan/instituttleder kan supplere avtalen med forhold som kan være relevant for vurderingsordningen, som for eksempel læremidler/pensum, læringsaktiviteter, læringsmiljø etc.

Generelt skal tilsynssensor være spesielt oppmerksom overfor emner der det ikke benyttes eksterne sensorer.

Kompetanse og erfaring

Krav til kompetanse skal følge fakultetets krav til ekstern sensor. Tilsynssensor bør ha generell interesse for fagområdet og dets innhold, ha spesiell interesse for pedagogikk, fagdidaktikk og bruk av nyanserte vurderingsordninger slik at vedkommende kan være en støttespiller for studiets eller emnets fagmiljø.

Ramme

Dekan/instituttleder skal sikre at tilsynssensor gis tilstrekkelig informasjon/data/innsyn i emne- og studieprogramevalueringer, NOKUTs tilsynsrapporter, med mer, gode arbeidsforhold, og at det etableres nødvendige kontakter med aktuelle fagmiljø for å kunne vurdere de avtalte momentene.

Rapport og påfølgende oppfølging

Rapporten fra tilsynssensor har to deler: Første del er kvantitativ og angir tilsynsoppgavens innhold og omfang. I den andre delen, gir tilsynssensor sine vurderinger og tilrådninger.

Tilsynssensor leverer rapport til oppdragsgiver i henhold til avtale. Rapportene fra tilsynssensor skal gjøres tilgjengelig og benyttes i arbeidet med evaluering av emner og studieprogram, og i kvalitetsrapportering. Det bør derfor avtales at tilsynssensor legger fram og diskuterer sin rapport med aktuelt fagmiljø.

Alternativ vurdering av masteroppgaver fra sivilingeniør-studieprogrammene i vårsemesteret 2015

Roger Midtstraum, 20. mai 2016

Bakgrunn

Ved teknologistudiene ved NTNU er det vanlig at veileder for en masteroppgave også er med som sensor av oppgaven. Den nasjonale trenden går imidlertid i retning av at veileder ikke skal være med på å sette karakter. Tanken er at dette gir en mer objektiv og dermed riktigere vurdering av studentens prestasjon.

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørstudiene ved NTNU (FUS) ønsket derfor å gjennomføre et prosjekt for å kunne sammenligne resultater fra dagens NTNU-ordning med resultater fra en sensurprosess der veileder ikke er med i vurderingskomiteen.

Prosjekt

Høsten 2015 ble det trukket ut 90 masteroppgaver levert i vårsemesteret 2015, fordelt på 9 studieprogrammer innen sivilingeniørstudiene og med omtrent like mange A-er, B-er og C-er fra ordinær sensur innen hvert studieprogram. Den nye vurderingen av oppgavene vil ikke ha noen konsekvenser for de aktuelle studentene.

For hver oppgave ble det oppnevnt en ny vurderingskomité, med ett internt medlem fra NTNU og en ekstern sensor. Til forskjell fra den ordinære sensuren var ikke veileder medlem i vurderingskomiteen, men leverte derimot en skriftlig vurdering av arbeidet som inngikk i vurderingsgrunnlaget til den nye komitéen. Dette ble gjort etter mal fra det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet ved Universitetet i Oslo og er representativt for vurderingsprosessen ved institusjoner der veileder ikke er med i vurderingskomiteen for masteroppgaver.

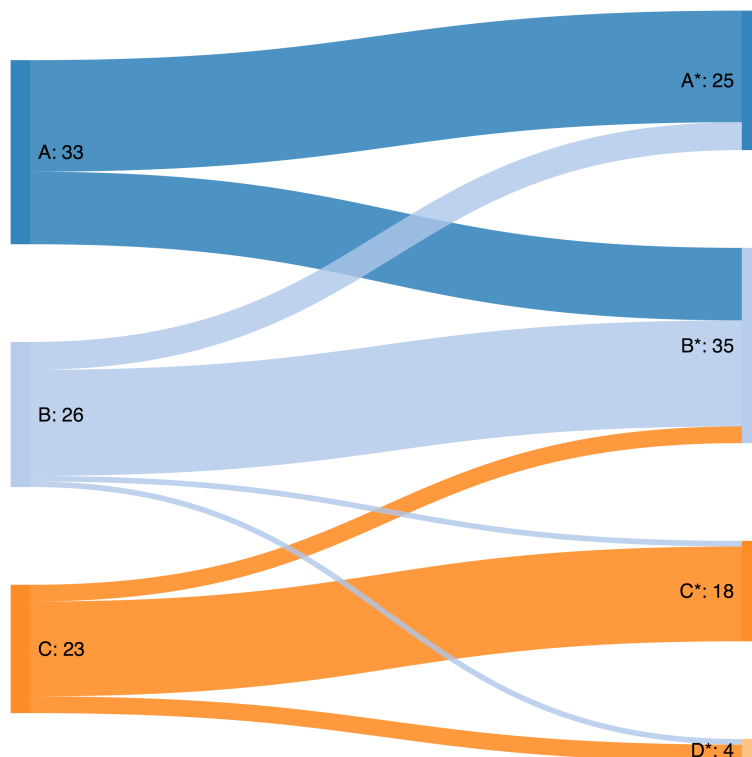
Resultater

Ved utgangen av april 2016 har komiteene fullført ny vurdering av 82 masteroppgaver, 4 oppgaver er fortsatt ikke ferdig vurdert og for de siste 4 oppgavene vil vi av ulike grunner ikke få gjennomført ny sensur.

Av de 82 masteroppgavene som har fått ny vurdering, har 56 oppgaver (68 %) fått samme karakter som i opprinnelig sensur, 8 oppgaver (10 %) har fått bedre karakter og 18 oppgaver (22 %) har fått dårligere karakter. Figuren på neste side viser sammenhengene mellom opprinnelig (til venstre) og ny vurdering (til høyre).

Sett under ett fikk altså omtrent hver tredje oppgave endret karakter. Det er kun ett eksempel på en endring over to karaktertrinn (fra B til D). Dersom vi ser bort fra de som fikk A i opprinnelig sensur, er det omtrent en av fire oppgaver (27 %) som får endret karakter i ny sensur.

Det mest påfallende resultatet gjelder de oppgavene som fikk A i opprinnelig sensur. Så mange som 13 (39 %) av de 33 oppgavene med A, fikk karakteren B i ny vurdering.

Det er foretatt en statistisk vurdering av resultatene og det er lite sannsynlig at forskjellene i vurdering mellom de to vurderingsprosessene skyldes bare tilfeldigheter.

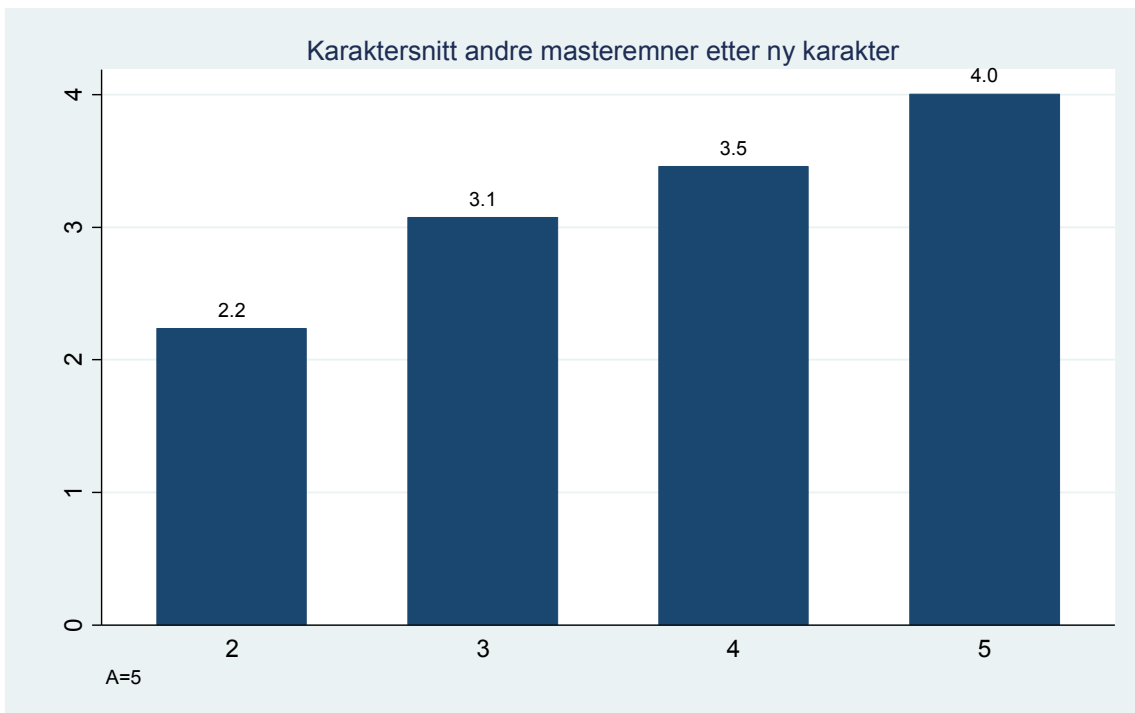
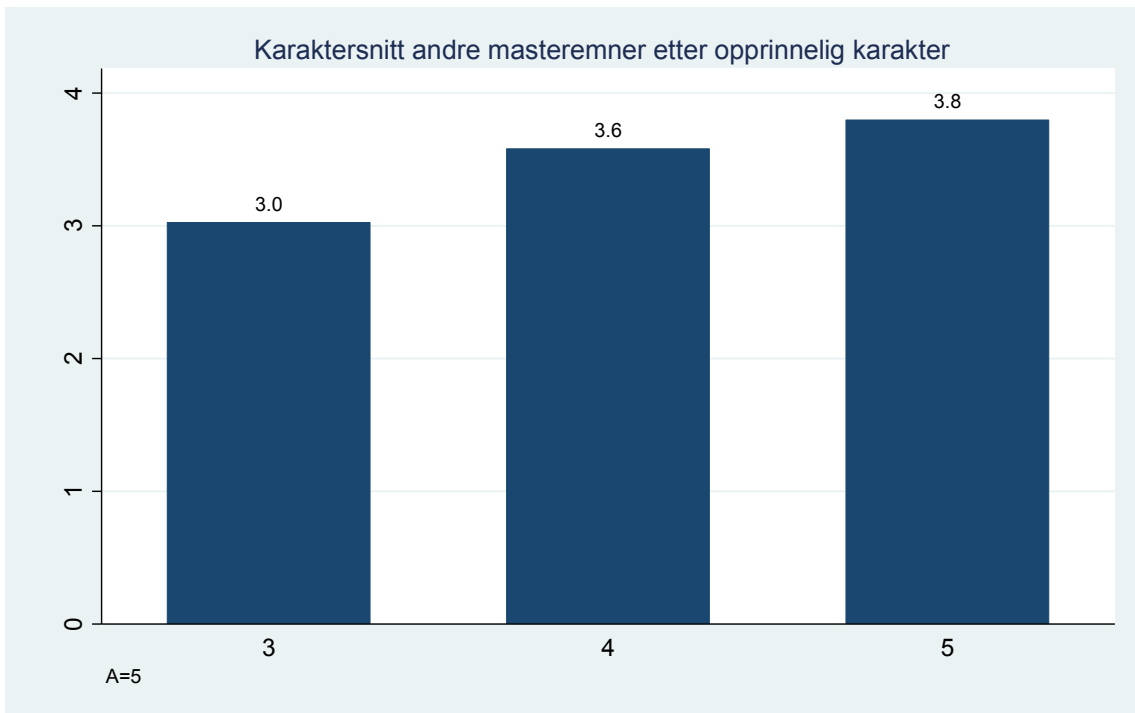
Fakultetsvise resultater

I tabellen under viser vi resultatene for alle studenter og fordelt på fakultet. Det er størst usikkerhet knyttet til tallene for SVT-fakultetet siden disse baserer seg på kun 9 studenter.

	Alle	IME	IVT	NT	SVT
Sensurert	82	26	18	29	9
Samme karakter	56	16	11	21	8
Bedre karakter	8	3	2	2	1
Dårligere karakter	18	7	5	6	0
Endringsandel [%]	32 %	38 %	39 %	28 %	11 %

Kjennetegn ved studenter som fikk endret karakter

Vi har undersøkt mulige sammenhenger mellom opptaksgrunnlag og karakterer tidligere i studiet. Det viser seg at den nye sensuren er sterkere korrelert med karaktersnittet i andre emner på masternivå, enn den opprinnelige sensuren. Dette er vist i de to følgende figurene som har karaktersnitt i andre masteremner på vertikalaksen.

Tilsvarende finner vi at de som gikk fra A til B har signifikant lavere opptaksgrunnlag enn de som fikk A i begge sensurene.

Vurdering

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørstudiene (FUS) er klar over at det er en del svakheter ved denne undersøkelsen. Det er ikke ideelt at den ble gjennomført etter at ordinær sensur var avsluttet. Det var også klart for alle involverte at dette var en "kontrollsensur" som ikke ville ha noen konsekvenser for studentene.

FUS vil likevel trekke frem følgende forhold:

1. **Overordnet kvalitet:** Valg mellom to nabokarakterer må forstås som utøvelse av faglig skjønn, der det alltid vil være en viss variasjon mellom ulike sensorer. Uenighet over flere karaktertrinn viser derimot en variasjon i krav og vurdering som er klart uakseptabel. Det er en *kvalitet* ved både opprinnelig og ny vurdering at alle vurderinger, med ett enkelt unntak, var innenfor en-trinns endring.
2. **Usikkerhet i vurdering:** Det er litt urovekkende at så mange som hver tredje masteroppgave ville fått en annen karakter dersom den nye sensuren hadde fått konsekvenser for studentene. Usikkerheten i vurdering synes å være størst i skillet mellom "fremragende" og "meget gode" oppgaver, altså mellom karakterene A og B.
3. **Veileders påvirkning:** Undersøkelsen tyder på at veileders deltakelse eller ikke i vurderingskomiteen har en betydelig effekt på bruken av karakteren A. Når det gjelder enkeltoppgaver har vi ikke noe ikke grunnlag for å mene at den ene sensuren er riktigere enn den andre. Vi noterer imidlertid med interesse at den nye sensuren som helhet samsvarer bedre med andre kvalitetsparametere som karakterer i andre masteremner og opptaksgrunnlaget.

Med utgangspunkt i denne undersøkelsen og annen kjennskap til vurderingssystemet trekker FUS følgende konklusjoner:

1. **Krav og vurdering må kalibreres.** Med utgangspunkt i variasjonen i vurdering som undersøkelsen har avdekket, forutsetter FUS at de involverte fakultetene går gjennom sine rutiner for kvalitetssikring av masteroppgavesensur og forbedrer disse hvis det er nødvendig.
2. **Veileders plass i vurderingskomiteen må vurderes.** Undersøkelsen viser at det er grunn til å vurdere veileders rolle i vurdering av masteroppgaver. Ved NT-fakultetet innfører man i år et nytt sensurregime der veileder ikke deltar i vurderingskomiteen og der det også innføres andre kalibreringstiltak. De øvrige fakultetene kan avvente erfaringene med NTs nye sensurordning før de vurderer om en slik ordning skal gjøres gjeldende for alle teknologistudenter fra og med vårsemesteret 2017.